

Stora skillnader mellan landstingen

när Socialstyrelsen jämförde tillgången till biologiska läkemedel

Tillgången till ny, biologisk behandling beror på var man bor.

Allt fler patienter får del av de nya biologiska läkemedlen men tillgången beror fortfarande på var i landet man bor. Bäst tillgång till den nya behandlingen har patienterna på Gotland.

Tillgången till biologiska läkemedel vid reumatoid artrit är ett av de områden som finns med när Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting för tredje året presenterar sin rapport "Öppna jämförelser av hälso- och sjukvårdens kvalitet".

Kostnadseffektivt

De nya biologiskt framställda läkemedlen, som patienten injicerar

eller får som dropp, kan innebära att sjukdomen går tillbaka helt men de är också dyra och medför stora kostnader för landstingen. 2007 kostade de landstingen totalt 1,3 miljarder kronor.

Normalt liv

Samtidigt konstaterar rapporten att patienter som behandlats ofta blir så bra att de kan återgå till ett normalt liv och arbete. Därför blir behandlingen kostnadseffektiv, särskilt i ett bredare samhällsperspektiv, där också de indirekta kostnaderna för sjukdomen vägs in.

Ett viktigt mått på vårdkvalitet är att patienterna har lika tillgång

till behandling oavsett var i landet de bor.

Sedan 2004 har antalet patienter som behandlas med de nya läkemedlen mer än fördubblats. Uppgifter ut Svenska Reumatologiska kvalitetsregistret visar att ungefär hälften av patienterna får biologisk behandling.

Men även om tillgången har ökat i samtliga landsting är skillnaderna fortfarande stora. På Gotland behandlas 172 patienter per 100 000 invånare, i Västernorrland 73.

Ingen överförskrivning

Det är inte klarlagt hur stor andel av patienterna som bör behandlas med biologiska läkemedel, men inget tyder på att någon överförskrivning sker i de landsting där många behandlas.

Uppgifter från kvalitetsregistret visar att effekten för patienterna fortsätter att vara god även i de landsting där störst antal patienter får behandling. Det tyder på att läkemedlen används för rätt personer.

Lotta Tillström

Så ser det ut i ditt landsting

Gotland	172,3
Skåne	170,7
Värmland	163,8
Stockholm	154,3
Kalmar	152,3
Dalarna	142,4
Jämtland	137,7
Västerbotten	131,9
HELA RIKET	130,8
Kronoberg	130,3
Halland	120,8
Uppsala	120,7
Jönköping	120,2
Östergötland	114,0
Västra Götaland	110,6
Västmanland	108,7
Norrbottnen	105,9
Blekinge	102,3
Gävleborg	96,4
Sörmland	87,1
Örebro	84,9
Västernorrland	73,8

Siffrorna visar antal patienter räknat per 100 000 invånare som behandlades med biologiska läkemedel årskiftet 2007/2008.

Källa: Svenska Reumatologiska kvalitetsregistret

Brist på reumatologer skapar köer

Flest får vänta i Blekinge

I rapporten redovisas också jämförelser mellan landstingen av väntetider till ett antal specialistmottagningar, bland annat reumatologmottagningar.

Dessa har valts ut, eftersom det är en specialitet där tillgången till läkare är knapp i många landsting.

Störst andel patienter som väntat i 90 dagar eller mer finns i Blekinge, där 57,6 procent har

väntat så länge. Bäst är det i Halland, Jönköping, Kronoberg, Värmland och Västernorrland, som inte redovisar några väntetider längre än 90 dagar.

Mätningen är gjord i mars 2008.

Källa: Väntetider i vården, Sveriges Kommuner och Landsting.

* Uppgift saknas på grund av systembyte

Andel som väntat mer än 90 dagar

Västernorrland	0	Västra Götaland	13,2
Värmland	0	Sörmland	21,8
Kronoberg	0	HELA RIKET	22,7
Jönköping	0	Västmanland	25
Halland	0	Gävleborg	29,1
Västerbotten	2,8	Skåne	36,4
Uppsala	2,9	Kalmar	37,8
Dalarna	5,1	Gotland	39,3
Stockholm	5,8	Örebro	42,6
Jämtland	10,2	Blekinge	57,6
Norrbottnen	10,3	Östergötland	ingen uppgift*